

Intézményi állásfoglalások a Római-part jövőképtervezéséhez

Összeállította a Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal Nyitott Budapest Osztálya

2020. december

Ez a dokumentum a Római-part közösségi jövőképtervezése keretében kért intézményi állásfoglalások feldolgozását tartalmazza.

A Főváros összesen 17 olyan fővárosi vagy országos hatókörű szervezettől, intézménytől kért állásfoglalást, amely profilját vagy működési körét tekintve érintett a Római-part ügyében.

Kérésünkre 11 szervezet reagált:

Ssz.	Szervezet	Beérkezett
01	Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ NKft.	igen
02	Budapest Brand	igen
03	Duna-Ipoly Nemzeti Park	igen
04	FŐKERT	igen
05	Fővárosi Csatornázási Művek	igen
06	Greenpeace	igen
07	Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	igen
08	Közlekedéstudományi Intézet*	
09	Magyar Főépítészek - Országos Főépítész Kollégium - Egyesület	
10	Magyar Kajak-Kenu Szövetség	igen
11	Magyar Kerékpáros Klub	igen
12	Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME)	
13	Magyar Turisztikai Ügynökség	
14	Magyar Urbanisztikai Társaság	
15	Magyar Vendéglátók Ipartestülete	igen
16	Személyhajósok Szövetsége	igen
17	Valyó – Város és Folyó Egyesület	igen

*Jelezték, hogy jelenleg nincs olyan feladatuk, amelynek keretében a Római-parttal foglalkoznának, ezért nem tesznek állásfoglalást

Tartalom

Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ NKft.....	4
Budapest Brand.....	7
Duna-Ipoly Nemzeti Park.....	8
FŐKERT.....	9
Fővárosi Csatornázási Művek	11
Greenpeace	13
Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	14
Magyar Kajak-Kenu Szövetség	17
Magyar Kerékpáros Klub	18
Magyar Vendéglátók Ipartestülete	19
Személyhajósok Szövetsége.....	20
Valyó – Város és Folyó Egyesület	21

Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ NKft.

Kiemelés

Az elmúlt évtizedekben a partnak nem volt valós gazdája

Kimondásra került a part rekreációs célokat szolgáló megújítása

Minden budapesti és ideérkező számára természetközeli, sport és szabadidős élménypartot jelentsen

Szükséges egy jogokkal és eszközökkel is felvértezett menedzsment háttérszervezet

A Római-part egyszerre a helyiek és a budapestiek pihenését, kikapcsolódását, sportját szolgáló terület

Valamint Budapest aktív turisztikai kapuja

Fejlesztése egyben kezelendő más területek és programokkal

Állásfoglalás

A Római-part rendezése nagyon régóta húzódó, megoldatlan ügy. Az elmúlt évtizedekben – a civil szervezetek megjelenéséig – a partnak nem volt valós gazdája, ott az eredeti funkcióktól eltérően kizárólag lakópark jellegű fejlesztések történtek.

Az elmúlt évek fontos fordulata, hogy minden érintett által kimondásra került a part rekreációs célokat szolgáló megújítása. Az Aktív és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ a jövőben nagyon szívesen részt vesz egy ilyen irányú gondolkodásban, tervezésben. Fontos, hogy a part minden budapesti és ideérkező számára természetközeli, sport és szabadidős élménypartot jelentsen, a beavatkozások ezeket a célokat szolgálják. A készülő jövőképhez néhány fontos gondolat:

1. A jövőtervezést az alábbi logikában javasolom elkészíteni:
  - a. Alulról építkező, fenntartható térség-fejlesztési logika
  - b. Szemléletváltás, viselkedésváltoztatás a kulcsszegmensekben
  - c. Infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés

Nagyon fontos, hogy csak azok a fejlesztések életképesek, csak azoktól a fejlesztésektől várható folyamatos előrelépés, amelyeknek van „gazdája”. A Római-part megújulása csak akkor lesz fenntartható, ha megteremtődik az a háttérszervezet, amely folyamatosan, jogokkal és eszközökkel is felvértezve őrzi annak jövőjét, fejlődését. Ilyen szervezet lehet egy erre a célra alakuló, sok érdeket becsatornázni képes „szövetség”, vagy akár lehet egy az önkormányzati rendszer keretei között működő, jogszabályokban elismert részönkormányzat. Elengedhetetlen az egységes, koordinált „üzemeltetés”, a közösség által vezérelten, a hivatalos szervezetekkel együttműködve kell cselekedni.

A Római-part egyszerre a helyiek és a budapestiek pihenését, kikapcsolódását, sportját szolgáló terület, és egyszerre Budapest aktív turisztikai kapuja azoknak, akik a Dunakanyarba indulnak vagy onnan érkeznek kerékpáron, vagy kajakkal, kenuval. A helyi lehetőségeket kialakítva/bővítve biztosítani kell mindenkinek, hogy választhasson e kikapcsolódási, aktív kikapcsolódási formák között, egyúttal információt kell biztosítani a turisztikai céllal keresztülhaladóknak. Ennek meg kell teremteni az infrastrukturális hátterét.

A Római-part fejlesztése egyben kezelendő

- Budapest fejlesztési céljaival, jövőképeinek alakításával
- a térség (Budakalász, Szentendrei-sziget, Népsziget, Hajógyári-sziget) fejlesztési elképzelésével
- a szomszédos területek (Pünkösdfürdő, Gázgyár, Csillaghegy, Pók-utcai lakótelep) bekapcsolásával
- az Eurovelo6 útvonal fejlesztésével

- aktív turisztikai, aktív város elképzelések bevonásával
- 2021-27 közötti pénzügyi ciklus tervezésével (Pest-megye)

A part nem csak az ott élőké, hanem a különböző okból odaérkezőké és az áthaladóké is

Az infrastruktúra átgondolásakor figyelemmel kell lenni a várható „használók” szempontjait

A part nem csak az ott élőké, hanem a különböző okból odaérkezőké és az áthaladóké is. Biztosítani kell a szerves kapcsolatot a térségi környezettel, elkerülendő a lehetséges összeütközéseket. Az infrastruktúra átgondolásakor figyelemmel kell lenni a várható „használók” különböző motivációjával, céljaival. Példaként: jelenleg a budai belváros irányából rendezetlen a part kerékpáros megközelítése, vagy a parton konfliktusos a gyerekekkel a lakótelepről vagy a városból érkező sétálók és a Dunakanyarba igyekvő kerékpárosok találkozása, és számos hasonló ütközési pont van. A különböző kerékpáros csoportok között is jelentős különbség van. El kell választani a partra érkezők, a parton áthaladók, de azon belül is a családok és nagy sebességgel haladók csoportjait.

A Római-part heti és évi szezonizálására figyelemmel kell tervezni

Folyamatosan használható, bárki által igénybevehető elemekre van szükség

A Római-part más hétköznap és hétvégén, más az év hűvösebb szakaszában, és más a melegebb időszakban. A fejlesztéseknek figyelemmel kell lenni ezekre a különbözőségekre. Négy évszakos Római-partot kell létrehozni, amely épp úgy kiszolgálja a nyári „bulituristákat”, mint a télen a parton este futókat. A part infrastruktúrájának és szolgáltatási rendszerének átalakítása nem csak egy-egy időszakra vonatkozhat. Folyamatosan használható, bárki által igénybevehető elemekre van szükség.

A Római-partnak gazdasági és társadalmi, közjóléti szerepe is van

Ez többféle fejlesztési területet érint

Infrastruktúra: parti, közlekedési, kiszolgáló, attrakciók

A Római-part számos szerepet lát el:

- gazdasági szerep – működő vállalkozások, egyesületek, szállodák stb.
- társadalmi, közjóléti szerep, zöld folyosó, mozgás, rekreáció, sport

Ezekhez a szerepekhez tisztázni kell néhány fejlesztési területet: Infrastruktúra

- parti infrastruktúra (súlypályák, kerékpáros parkolók, futóösvény, sétány, strand ...) megújítása/átalakítása/létrehozása
- megközelítés (közösségi közlekedés – hajó, busz, HÉV – mikromobilitási eszközök) lehetőleg nem autóval, hétvégén a Nánási út gépjárműforgalom előli lezárása
- kiszolgáló infrastruktúra (zebrák felfestése, járdák kialakítása, parkolók kijelölése (pl.: Bivalyos), wc, közúthálózat forgalmi átgondolása, árvízvédelem, piac
- attrakciók – tömeg széthúzása a teljes partvonalon, különböző funkciók, attrakciók létrehozásával

Szolgáltatások: helyiek számára, aktivitás, sport, belső közlekedés, vendéglátás

Szolgáltatások

- helyi közösség számára nyújtott szolgáltatások bővítése
- aktivitást szolgáló szolgáltatások bővítése, kinyitása (sport és turizmus) – aktív turisztikai központ és információs iroda létrehozása (Budapest Kapuja)
- belső közlekedés megoldása (mikromobilitási eszközök, elektromos busz)
- éttermek, büfék, szállodák arculati rendezése, szolgáltatások bővítése

Szabályozás: a part gazdája, vízi közlekedés, kerékpáros közlekedés, sétány, környező utcák

Szabályozás

A partot használók együttélésének segítése, szabályok kialakítása

- A part gazdája – a közösség
- vízi közlekedés szabályozása a kézi hajtású vízieszközök védelmére
- kerékpáros közlekedés szabályozása (különböző csoportok szétválasztása) a szomszédos területekkel egységben (pl. Gázgyár parti sáv megnyitása, hétvégén forgalomkorlátozás és a kerékpáros közlekedés elsőbbsége a Nánási, Királyok útján)
- parti sétányon futó és gyalogos felületek szétválasztása, kerékpározás szabályozása
- környező utak/utcák forgalmának szabályozása, lassítás

Kommunikáció: egységes brand és arculat kialakítására van szükség, információs táblák, rendezvények logikája

Kommunikáció

- egységes brand és arculat kialakítására van szükség - pozicionálás
- irányító táblák, szolgáltatások bemutatása, közösségi és offline kommunikáció
- rendezvények logikájának kialakítása

Budapest Brand

Kiemelés

Budapest egyik unikális helyszíne

Városhatáron túli ismertsége ugyanakkor nem különösebben kiemelkedő

A klasszikus értelemben vett idegenforgalomnak így nem szignifikáns szereplője

A terület jelenleg befogadóképességének határán van

Az infrastruktúra a mostaninál jóval nagyobb vendégszámot nem képes kiszolgálni – nem is cél, mert féltő, hogy elveszítené különleges, természetközeli karakterét

Fejlesztési pontok:

- magasabb minőségű (de nem magasabbra pozicionált) szolgáltatások
- jobb állapotú utak
- tisztább főveny
- jobb minőségű teraszok, bútorok a mai hangulat megtartásával

A folyó ilyen típusú közelsége és megközelíthetősége egy metropolisz esetén ritkaság

Kapjon nagyobb láthatóságot

Járuljon hozzá a sokközpontú város narratívájához, a turizmus szétterítéséhez

Állásfoglalás

A Római-part megítélésünk szerint Budapest egyik unikális helyszíne, amelyet mára a fővárosiak nagy lelkesedéssel látogatnak és szeretnek. A hely Budapest imázsában azonban jelenleg inkább csak az élők előtt tölt be bármiféle szerepet, városhatáron túli ismertsége ugyanis nem különösebben kiemelkedő. A klasszikus értelemben vett idegenforgalomnak így nem szignifikáns szereplője, a helyi közösség életében azonban fontos szerepet tölt be és van gazdasági relevanciája, mivel számtalan vendéglátó-és szórakozóhely él meg itt.

A terület, megítélésünk szerint jelenleg befogadóképességének határán van, még úgyis, hogy a külföldről érkező turisták nem ismerik eléggé ezt a helyszínt. Az infrastruktúra azonban mostaninál a jóval nagyobb vendégszámot nem képes kiszolgálni és nem is lenne érdemes sokkal tovább növelni, ebben az esetben ugyanis féltő, hogy elveszíteni különleges, természetközelségét. Fejlesztési lehetőséget inkább a meglévő szolgáltatóegységek minőségében látnánk, amely semmiképpen nem jelenti azt, hogy a jelenleginél magasabbra pozicionálnánk a területet, ugyanakkor fontosnak tartanánk, hogy az utak állapota jelentősen javuljon, a homokos-kavicsos Dunapart pedig tisztább, jobban karbantartott legyen. A szolgáltatók oldaláról üdvözlőnk, ha a teraszok dekorációja, bútora jobban minőségű, tartósabb anyagokból készülne és hangulatosabb lenne, miközben fontos, hogy a Római-part egyedi hangulata ne vesszen el.

Fontos megjegyezni, hogy a Budapest Brand Nonprofit Zrt. éppen a Római-parthoz hasonló helyszíneknek szeretne nagyobb láthatóságot adni, együtt a Népszigettel vagy a Kopaszi-gáttal. Ezek a szegletei rajzolják ki ugyanis a sokközpontú város narratíváját, amellyel célunk a turizmus szétterítése a városon belül és új lokális desztinációk fejlesztése. A terület azért is kiemelt jelentőségű, mert a folyó ilyen típusú közelsége és megközelíthetősége egy metropolisz esetén ritkaság. A természetközelség pedig nem csak a zöld narratívát segít kiemelni, hanem a COVID-19 járvány miatt kialakuló, szellősebb helyek iránti igényt is képes kielégíteni.

Duna-Ipoly Nemzeti Park

Kiemelés

A Római-part területét országos jelentőségű védett természeti terület, illetve a Natura 2000 területek hálózata nem érinti

Maga a folyómeder része az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezetének

A Római-part területe része a tájképvédelmi terület övezetének

Az érintett területen védett és fokozottan védett madárfajok előfordulnak

Az érintett Duna-szakasz számos védett halfaj számára jelent élőhelyet

A Római-part szárazföldi része erősen zavart élőhely, klasszikus értelemben vett ártér nincs, itt természeti értéket csak az őshonos fafajú faegyedek jelentenek

A parti zónában és annak közelében található kavicsos aljzatú, áramló vizű élőhelyek értékes fajok számára adhatnak otthont

A part természetes jellegének megváltoztatása esetén a védett, ritka halfajokkal szemben a közönséges vagy inváziós fajok kerülnek előnyösebb versenyhelyzetbe

Állásfoglalás

A Budapest, III. kerület Római-part területét országos jelentőségű védett természeti terület, illetve az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű (Natura 2000) területek hálózata nem érinti. A folyómeder Szigetmonostor és Budakalász területén, a budapesti közigazgatási határral érintkezően része a Duna és ártere kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési (Natura 2000) területnek. Maga a folyómeder része a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben (MaTRT) kihirdetett országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezetének. A Római-part területe része az MaTRT-ben kihirdetett tájképvédelmi terület övezetének.

Az érintett területen Igazgatóságunk nyilvántartása szerint védett és fokozottan védett madárfajok, pl. sarki búvár (*Gavia arctica*), üstökös réce (*Netta rufina*), kis kárókatona (*Palacrocorax pygmeus*), cigányréce (*Aythya nyroca*) előfordulnak. Az érintett Duna-szakasz számos védett halfaj számára jelent élőhelyet, pl. balin (*Aspius aspius*), garda (*Peletus cultratus*), selymes durbincs (*Gymnocephalus schraetzer*), halványfoltú küllő (*Romanogobio vladkovi*).

A Római-part szárazföldi része erősen zavart élőhely, klasszikus értelemben vett ártér nincs, itt természeti értéket csak az őshonos fafajú faegyedek jelentenek. Ugyanakkor a parti zónában és annak közelében található kavicsos aljzatú, áramló vizű élőhelyek értékes fajok számára adhatnak otthont (selymes durbincs, halványfoltú küllő, magyar- és német bucó, leánykócér, dunai ingola). A természetvédelmi szempontból kiemelt fajok nagyobb része inkább a természetes (kavicsos-homokos) élőhelyeket preferálják a mesterségesen kialakított partszegéllyel szemben, ahol inkább közönséges, illetve inváziós fajok dominálnak. A part jellegének megváltoztatása esetén a terület halközössége követni fogja a változást és várható, hogy a védett, ritka fajokkal szemben a közönséges vagy inváziós fajok kerülnek előnyösebb versenyhelyzetbe.

FŐKERT

Kiemelés

A terület Budapest zöldfelületi értékeinek sorában igen előkelő helyet foglal el, ezért kiemelt figyelmet kell fordítani a megmaradt Duna menti fás élőhely hosszútávú megőrzésére

Budapest fokozatosan veszíti el természetes élőhelyeit

A víz hatására kialakult természetes élőhelyeket szinte teljes mértékben felszámoltuk

A védett területeken kívül a Római-part elvékonyodott, de még így is értékes puhafás galéria-erdő sávja az, amely a Dunát kísérő hajdani ártéri élőhelyek utolsó hírmondójának tekinthető Budapesten

A hatalmas méretű, őshonos fajú fák gondoskodnak a Duna árvizei során a folyó sebességének lassításáról, a természetes part védelméről

A Római-part természetes partvidékével, idős és természetes faállományával unikális értéket őriz Budapesten belül, amely nemcsak mint élettér, hanem mint jelentős rekreációs terület is komoly értéket képvisel

Fontos szempont, hogy a természetes állapotában megmaradt, sóderes partszakaszt nem szabad kiépíteni, mert ezzel a folyó elveszti kapcsolatát a parttal, amely a folyóvízhez kötődő élővilág nagy részét negatívan befolyásolja

Állásfoglalás

Mindenekelőtt köszönjük, hogy a Római-part jövőképeinek felvázolásával kapcsolatosan már a közösségi tervezés aktív időszakának megindulása előtt felkereste társaságunkat. A terület véleményünk szerint Budapest zöldfelületi értékeinek sorában igen előkelő helyet foglal el, ezért kiemelt figyelmet kell fordítani a megmaradt Duna menti fás élőhely hosszútávú megőrzésére. Engedje meg, hogy a levelében felvázolt három kérdést idézve, azokra reagálva részletesen is kifejtjük a Római-parttal kapcsolatos álláspontunkat.

Mit jelent a római-part a főváros zöldfelületi rendszerében? Budapest a város lakott részeinek hosszú ideje tartó folyamatos terjeszkedése során fokozatosan veszítette el természetes élőhelyeit, mely folyamat mind a mai napig tetten érhető. Különösen sok kárt szenvedtek az ún. vizes élőhelyek, amelyek hatalmas kiterjedésben voltak jelen a Duna mentén és a belé torkolló kisvízfolyások térségében. A mocsarak és lápok lecsapolása, a Duna szabályozott medrek közé szorítása egy város térhódításának szükségszerű velejárója, ám Fővárosunk tekintetében ez talán túl jól sikerült és a víz hatására kialakult természetes élőhelyeket szinte teljes mértékben felszámoltuk. Ennek a jelentős emberi nyomásnak csak néhány kisebb élőhelyfragmentum tudott ellenállni. A Duna mentén ilyen területek a Főváros által védelem alá helyezett Palotai-sziget Természetvédelmi Terület, a Kis Háros-sziget Természetvédelmi Terület, valamint az országos jelentőségű védett területként ismert Háros-sziget. Hasonlóan értékes —védelemre érdemes — folyómenti élőhelyek találhatóak még az Óbudai-sziget partvidékén, valamint a Duna nagytétényi szakaszán, ahol városunk legnagyobb törzskörméretű fáit találhatjuk. Ezekon kívül a Római-part meglehetősen elvékonyodott, de még így is értékes puhafás galéria-erdő sávja az, amely a Dunát kísérő hajdani ártéri élőhelyek utolsó hírmondójának tekinthető Budapesten. A hatalmas méretű, őshonos fajú fák nemcsak szemet gyönyörködtetők, hanem egyúttal gondoskodnak a Duna árvizei során a folyó sebességének lassításáról a természetes part védelméről és nem utolsósorban számtalan élőlénynek teremtenek élőhelyet, köztük magának az embernek is. A fentieket összefoglalva a Római-part természetes partvidékével, idős és természetes faállományával unikális értéket őriz Budapesten belül, amely nemcsak mint élettér, hanem mint jelentős rekreációs terület is komoly értéket képvisel, ahol a kikapcsolódás hosszú távú biztosítása és a part kiépítetlenségének megőrzése kell legyen az elsődleges cél

Melyek a Főkert szándékai, konkrét tervei a Római-parttal kapcsolatosan? Társaságunk a Római-part esetében fontos szempontnak tartja, hogy a természetes állapotában megmaradt, sóderes partszakaszt nem szabad kiépíteni, mert ezzel a folyó elveszti kapcsolatát a parttal, amely a folyóvízhez kötődő élővilág nagy részét negatívan befolyásolja. Ezért véleményünk szerint a jövőben legfeljebb csak minimális, az élőhelyi sajátosságokat szem előtt tartó és azokat megkímélő rekreációs fejlesztéseket tudunk itt elképzelni, melyek megvédik a tájképi értékeket és konzerválják az extenzív hasznosítást a területen. Ezen kívül fontosnak tartjuk, hogy ott, ahol erre

Legfeljebb minimális, az élőhelyi sajátosságokat szem előtt tartó és azokat megkímélő rekreációs fejlesztéseket tudunk itt elképzelni

ahol erre lehetőség nyílik, a természetes partmenti növényzet visszatelepítésére van szükség

A Pütkösdűfűrdőnél jelenleg zajló fejlesztések olyan rekreációs szolgáltatásokat adnak, amelyek mellett biztosítani lehet a délebbi részek (a Római-part) kímélőbb használatát

A Római-part legyen dús partmenti növényzettel borított, természetes partszakaszú városrész, ahol domináns szerepet töltenek be a tájképben az őshonos fajokból álló folyómenti ligeterdők

A fák alatt a különféle funkciók szellősen kapjanak helyet, nem túlszűfolva a kereskedelmi és vendéglátóipari egységeket, a lehető legkevesebb beton és egyéb épített elem használatával

Autóforgalom nem preferált

A Római-part legszebb példája lehet annak, hogy a budapesti zöldfelületek kiterjedése nem tovább csökken, hanem ez a trend megfordul

lehetőség nyílik, a természetes partmenti növényzet visszatelepítésére lenne szükség. Ez főként olyan szakaszokon lehet jelentős mértékű, ahol a part és a folyó közötti közvetlen kapcsolat még megvan. A Főkert Nonprofit Zrt-n belül, a Római-part legfelső részén, Pütkösdűfűrdőnél jelenleg is zajlik egy tervezési folyamat az ottani árvízvédelmi gát mentett oldalának zöldfelület-fejlesztése kapcsán, ahol szintén igyekszünk a lehető legjobban érvényesíteni a természetközeli megoldásokat, ami tükröződik az alkalmazandó növényfajok listájában is. Ezen a részen ugyanakkor fontosnak tartjuk, hogy a rekreációs lehetőségek magasabb színvonalat is kiszolgáljanak. Ezzel véleményünk szerint egyúttal biztosítani lehetne a délebbi részek extenzívebb használatát, vagyis kíméletét.

Milyenek szeretné látni a Főkert a Római-partot 20 év múlva? Dús partmenti növényzettel borított, természetes partszakaszú városrésznek, ahol domináns szerepet töltenek be a tájképben az őshonos fajokból álló folyómenti ligeterdők. A fák alatt a különféle funkciók szellősen találhatóak, nincsenek túlszűfolva a kereskedelmi és vendéglátóipari egységek és a lehető legkevesebb beton és egyéb épített felület található a területen. Lelki szemeink előtt egyáltalán nem látunk itt autóforgalmat csak gyalogosokat, akik kikapcsolódás és feltöltődés miatt látogattak el a területre.

A budapesti zöldfelületek kiterjedése sajnos jelenünkben lassan, de folyamatosan csökken. 20 év múlva szeretnénk azt látni, hogy ez a trend megfordult és ennek egyik legszebb példája a Római-part, ahol a természetesség megőrzése mellett a zöldfelületi értékek számítanak a legnagyobb vonzerőnek, amihez a városlakók kellő alázattal közelítenek és büszkeséggel védik, vigyáznak rá.

Fővárosi Csatornázási Művek

Kiemelés

A Fővárosi Csatornázási Művek üzemelteti a fővárosi árvízvédelmi vonalakat, illetve a hozzá tartozó műtárgyakat

2016-tól szerződés keretében foglalkoznak a Csillaghegyi öblözet árvízvédelmi kérdéseivel

Elkészült mind a duna-parti nyomvonalon megvalósítandó árvízvédelmi létesítmény, mind a kerítések vonalában húzódó nyomvonal megvalósíthatóságának szakmai vizsgálata, védmű változata

Állásfoglalás

Társaságunk Budapest Fővárosi Önkormányzatával 1997. november 3-án kötött Ár- és belvízvédekezéssel kapcsolatos megbízási szerződés alapján üzemelteti a szerződésben meghatározott fővárosi árvízvédelmi vonalakat, illetve a hozzá tartozó műtárgyakat.

A Megbízási Szerződés keretében, 2016. évi ár- és belvízvédelmi fenntartási terv keretösszegeből megbízást kaptunk Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal Városigazgatóság Főosztályától, a Budapest III. kerület Csillaghegyi öblözet engedélyes tervdokumentációjának és Részletes megvalósíthatósági Tanulmányának elkészítésére (feladatmeghatározás és megbízási feltételek keretében). A feladatmeghatározás és megbízási feltételek a parti védműre vonatkoztak. Az elkészült terveket 2017 júniusában megküldtük dr. Szeneczey Balázs főpolgármester-helyettes úr részére is.

A Fővárosi Közgyűlés 751/2017.(06.14.) számú Határozatában, a Csillaghegyi-öblözetben a duna-parti nyomvonalon megvalósítandó árvízvédelmi létesítményről döntött, felkérve a Főpolgármestert, hogy gondoskodjon az árvízvédelmi létesítmény megvalósításához szükséges engedélyezési tervek benyújtásáról és az eljárások megindításáról.

A Határozatnak megfelelően, az elkészült vízjogi létesítési engedélyezési terv és kapcsolódó engedélyezési eljárásokhoz készült tervdokumentációk a Hatóság részére be lettek nyújtva, engedélyeztetés céljából 2017 augusztusában.

Ezt követően a Fővárosi Közgyűlés 1322/2017.(09.27.) számú Határozatában a Duna-parton, de az ingatlanok telekhatárán, illetve a kerítések vonalában húzódó nyomvonal megvalósíthatóságának szakmai vizsgálatáról döntött.

A 2017 augusztusában beújtott engedélyezési eljárás (később: eljárások) — későbbi döntések következményeképpen — szétbontásra kerültek, és az Aranyhegyi —patak tervrész valamint a Pünkösdfürdői tervrész engedélyt kapott, a Barárt patak és a Római-parti tervrész az engedélyeztetésből visszavonásra került a Főváros kérésének megfelelően.

Megalakításra került 2018 telén a városvezetés kezdeményezésében egy úgynevezett szakmai Grémium, aminek feladata volt, hogy vitassa meg a római-parti védmű nyomvonalának lehetőségeit és adjon szakmai vélemény róla.

Ezzel párhuzamosan szintén a Fővárosi Közgyűlés 1322/2017.(09.27.) számú Határozata értelmében kidolgozásra került a Duna parton az ingatlanok kerítésvonalában húzódó védmű változata (tanulmányterv formában), amely tervanyagot 2018. májusában küldtük meg a Főpolgármester úr által létrehozott ú.n. Grémium tagjainak.

A Fővárosi Közgyűlés 6631/2018.(06.13.) határozatában úgy döntött -a Grémium szakmai állásfoglalásának megfelelően -, hogy a Dunával párhuzamos védműszakasz-változatok közül a parti sávban létesítendő, kerítések vonalához igazodó nyomvonalat fogadja el árvízvédelmi védmű nyomvonalnak, annak tovább-tervezését támogatja.

A Határozat értelmében a kerítés nyomvonal tervezéséhez szükséges részletes feladatmeghatározást és problématerképet

Társaságunk a hatályos Ár- és Belvízvédekezéssel kapcsolatos megbízási szerződése alapján változatlanul a Királyok-Nánási úton látja el az árvízvédekezési feladatait, a Római-parton üzemeltetési feladatot nem látunk el.

valamint a nagyléptékű költségbecslést 2018 októberében küldtük meg dr. Szenczey Balázs főpolgármester-helyettes úr részére.

Azóta a kerítés nyomvonal ügyében fejleményről nincs tudomásunk, és később a Fővárosi Közgyűlés 94/2020.(01.29.) határozatából értesültünk a Csillaghegyi öblözetet érintő közösségi tervezés indításáról, ahol a Nánási-Királyok útja nyomvonal is vizsgálendő.

Üzemeltetőként a tervezés folyamán készséggel állunk rendelkezésre.

Társaságunk a hatályos Ár- és Belvízvédekezéssel kapcsolatos megbízási szerződése alapján változatlanul a Királyok-Nánási úton látja el az árvízvédekezési feladatait, a Római-parton üzemeltetési feladatot nem látunk el. Az eddigi gyakorlat szerint a Fővárosi Közgyűlés döntései alapján, Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal Városigazgatóság Főosztály általi megbízások alapján készítettük az egyes terveket. Üzemeltető Társaságként a továbbiakban is a közgyűlés döntései, a Hivatal utasításai alapján megfelelő szakmai hozzáértéssel fogjuk végezni az árvízvédekezési feladatainkat.

Az esetleges nyomvonalkérdésekkel kapcsolatosan javaslatokkal, meglátásokkal kapcsolatban szakmai álláspontunkat ki fogjuk fejteni, amennyiben arra mód nyílik. Az árvízvédelmi létesítményeket érintő tervezések során szakmai véleményezésre, konzultációra, üzemeltetési tapasztalatok megosztására nyitottak vagyunk. Szakmai véleményeket figyelembe vevő, megfelelően kivitelezést követően üzemeltetési engedéllyel rendelkező árvízvédelmi létesítmények üzemeltetésére készen állunk.

Kiemelés

A Római-part jelenlegi fővényes, fás partszakasza megóvandó érték

Nemcsak az óbudaiak pihenőhelye, de összvárosi szinten is közkedvelt rekreációs terület

A Római part környezetvédelmi értéke is fontos

Kiemelten fontos hogy az Önkormányzat mindent megtegyen egy zöld, valamint reziliens és adaptív város kialakítására

Ebben nagy szerepe van a természetközeli, felüdülésre alkalmas folyópartoknak

A zöldfelületek és általában a városi közterek kialakítása során előnyben kell részesíteni a klímavédelem szempontjait

Javaslatunk szerint az árvízvédelem rendezése a Nánási úti gát megerősítésével, a természetközeli partszakasz védelmével történjen

Javaslatok: őshonos növényállomány használata, méhlegelő, fakataszter, biológiai szűnyoggyérítés, avar helyben történő felhasználása, szennyvíztisztítás, zöldfelület rováására ne történjen építés

Állásfoglalás

A Római-part jelenlegi fővényes, fás partszakasza megóvandó érték mindannyiunk számára

A Római-part nemcsak az óbudaiak pihenőhelye, de összvárosi szinten is közkedvelt rekreációs terület, amelyet havonta tízezrek keresnek fel természeti környezete, klímája, a vízparttal való közvetlen kapcsolata miatt. Emellett a Római part környezetvédelmi értéke is fontos, hiszen az itt található természetközeli folyóparti ökoszisztéma, ártéri erdősáv, kavicsteraszok számos élőlénynek nyújtanak otthon, többek között a védett fajoknak is.

Ahogy azt a Fővárosnak is megküldött "Élhető, klímabarát Budapest 2030" javaslatcsomagunkban írtuk, kiemelten fontos hogy az Önkormányzat mindent megtegyen egy zöld, valamint reziliens és adaptív város kialakítására. A zöldterületek védelme kapcsán kiemeljük a meglévő zöldfelületeket védelmének fontosságát, valamint ezek állapotának pontos felmérését. A folyópartok kapcsán kiemeljük, hogy a lehető legnagyobb mértékben természetközeli, zölddé, felüdülésre alkalmassá kell tenni azokat.

Ahhoz, hogy a város képes legyen megvédeni a lakóit a klímaváltozás hatásaitól, és a rendkívüli időjárási eseményektől, elengedhetetlen, hogy a városi infrastruktúrát és az intézményrendszert felkészítsék az éghajlatváltozásból adódó hatások kezelésére, kivédésére és csökkentésére. A zöldfelületek és általában a városi közterek kialakítása során előnyben részesítsék a klímavédelem adaptációs és mitigációs szempontjait.

A "Élhető, klímabarát Budapest 2030" javaslatcsomagunkban felvázolt legfontosabb cselekvési pontok között szerepelt a Római-part árvízvédelmének rendezése is: "2021-re rendeződik a Római-part árvízvédelme a természetközeli partszakasz védelmével, a Nánási úti gát megerősítésével."

Javaslatok: • A növényzet megújításakor lehetőség szerint őshonos fákat és cserjéket ültessenek. • A városi biodiverzitás érdekében hozzanak létre méhlegelőket. • Az online mindenki számára elérhető budapesti fakataszter adatbázisát bővítsék a Római-part faállományának felmérésével a tervezés megkezdése előtt. • A Római-part területén 2021-től teszteljék a szűnyoggyérítésben a biológiai módszereket. • Írják elő az avar helyben való felhasználását, a talajélet javítása céljából, talajtakaróként. • A területrendezés kapcsán történjen meg a csatornahálózat fejlesztése, hogy kizárólag megfelelően tisztított víz kerülhessen a Dunába. • A területrendezés kapcsán semmilyen új épület ne kerüljön a Római-partra a zöldfelület rováására.

Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság

Kiemelés

Igazgatóságunk a Duna folyam érintett szakaszának vagyongazdálkodója

A Római part kétségtelenül olyan terület, ahol az odalátogatók közvetlen kapcsolatba kerülhetnek a Dunával, rekreációs, sport és egyéb szabadidős tevékenységeket végezhetnek

A part nem természetes állapotú, azon jelentős számú beavatkozás történt a rég- és a közelmúltban is

Az evezős élethez kapcsolódó úszóműállások, úszóműves kikötők, illetve csónakleeresztő rámpák felülvizsgálata, legalizálása feladat

A meder egy részt az Igazgatóság bérbe adja az önkormányzatnak, hogy az a közösség érdekeinek megfelelően kezelje (tekintettel a vendéglátásra, egyéb létesítményekre)

A Római-part területe jelenleg a Duna nagyvízi medréhez tartozik

A nagyvízi meder hasznosítását a Nagyvízi Mederkezelési Tervek szabályozzák

A nagyvízi meder (víz)levezető sávokra került beosztásra

Állásfoglalás

Igazgatóságunk a Duna folyam érintett szakaszának vagyongazdálkodójaként számos hivatalos ügyben volt és jelenleg is érintett a Római part kapcsán, illetve munkatársaink a parton lévő létesítmények tulajdonosaival, kezelőivel, üzemeltetőivel, továbbá a partért dolgozó civilekkel, civil szervezetekkel is szorosan együttműködik az illetékességünkbe tartozó vízügyi kérdésekben.

Fenti tevékenységünkéből adódó tapasztalatok alapján elmondható, hogy a Római part kétségtelenül Budapest azon területei közé tartozik, ahol az odalátogatók közvetlen kapcsolatba kerülhetnek a Dunával, rekreációs, sport és egyéb szabadidős tevékenységeket végezhetnek. Az azonban elmondható, hogy a part nem természetes állapotú, azon jelentős számú beavatkozás történt a rég- és a közelmúltban is, nagy mennyiségű létesítmény helyezkedik el rajta, melyek bizonyos része leromlott állapotban van. Bizonyos esetekben ezen művek leromlott állapota által nyerhetett teret az a vízparti ökoszisztéma mely összességében a Római természetközeli jellegét adja.

Jelenleg a Római-parton az alábbi illetékességünkbe tartozójogi, gazdasági, műszaki és vízgazdálkodási kihívásokkal, feladatokkal szembesülünk:

Vagyongazdálkodási kérdések:

A Római-part évtizedek óta komoly evezős tevékenység folyik, jelentős mennyiségű csónakház, vízisport klub helyezkedik el itt még ma is, illetve egyre nagyobb az igény a motorcsónakok, kishajók tárolására is. Ezekkel összefüggésben a mederben több úszóműállás, úszóműves kikötő, illetve csónakleeresztő rámpa (sólypálya) található, sajnálatos módon legtöbbjük nem legálisan létesült, vagy nem legálisan üzemel, állapotuk – éppen a fenntartottság hiányában – sok kívánnivalót hagy maga után. A legalizálás érdekében az illetékes Önkormányzat, a Hajózási Hatóság és a Dunai Vízügyi Rendőrkapitányság is jelentős lépéseket tett a közelmúltban.

A part frekvenciája miatt jelentős mennyiségű vendéglátóhely helyezkedik el rajta, melyek létesítményeinek egy része a medret is érinti. Tekintettel arra, hogy a közvetlenül a szűken vett part területén is több kezelő, tulajdonos helyezkedik el, illetve arra, hogy a partot egységesen és a közösség érdekeinek megfelelően szükséges kezelni, így Igazgatóságunk a meder parti részét évek óta bérbe adja a területileg illetékes Önkormányzatnak.

Árvízvédelem és Folyógazdálkodás

Jelenleg a part, illetve a Nánási út, Királyok útja, valamint az Aranyhegyi-patak, valamint a Pünkösdfürdő utca által közbezárt terület a Duna nagyvízi medréhez tartozik. A „vízgazdálkodásról” szóló 1995. évi LVII. törvény szerint a nagyvízi meder elsődleges rendeltetése a mederből kilépő árvíz és a jég levezetése.

A nagyvízi meder hasznosítását a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet), illetve a jogszabály alapján

Az elsődleges- és másodlagos sávok a Duna főmedrét, illetve parti sávját foglalják magukban, ahol építményt – csekély számú kivételtől eltekintve – lényegében nem lehet elhelyezni

Az átmeneti sávban és az áramlási holtterben megengedőbb a jogszabály, de a padlószintek mértékadó árvízszint felett történő elhelyezését minden esetben előírja

A Római-part árvízvédelme műszakilag több helyen kivitelezhető, a pontos elhelyezés a mindenféle szempontokra tekintettel lévő mérlegelés kérdése kell, hogy legyen

A Duna mederét, illetve a parti rézsút nagában foglaló területen jelentős mennyiségű invazív és őshonos faegyed található.

Ezek egy része a part népszerűségére való tekintettel balesetveszélyesnek tekinthető

Preventív jellegű növényzetkezelési beavatkozásokat kell végezni

elkészült Nagyvízi Mederkezelési Tervdokumentációk (továbbiakban: dokumentáció), majd a jövőben a vízgazdálkodásért felelős miniszter általi rendeletben kihirdetendő Nagyvízi Mederkezelési Tervek szabályozzák. Fenti Rendelet és Dokumentáció alapján a nagyvízi meder levezető sávokra került beosztásra. Az elsődleges- és másodlagos sávok a Duna főmedrét, illetve parti sávját foglalják magukban, jelenleg itt történik az árvízi hozam levezetésének kb. 2/3-a. A partoktól távolabb lévő hullámtéri területek átmeneti sávba, vagy áramlási holtterbe esnek. A Rendelet az építmények elhelyezésének korlátozásait sávonként fogalmazza meg. Az elsődleges-és másodlagos sávokban építményt – csekély számú kivételtől eltekintve -lényegében nem lehet elhelyezni. Míg az átmeneti sávban és az áramlási holtterben megengedőbb a jogszabály, de a padlószintek mértékadó árvízszint felett történő elhelyezését minden esetben előírja. A római-part árvízvédelmével kapcsolatosan elmondható, hogy a rendszer műszakilag több helyen kivitelezhető, a pontos elhelyezés a mindenféle szempontokra tekintettel lévő mérlegelés kérdése kell, hogy legyen, melyben figyelembe kell venni a közösségi érdeket, a meglévő létesítményeket, a környezet-és természetvédelmi, a városépítészeti és egyéb szakaszpontokat, illetve a gazdasági lehetőségeket. Mivel a part mögötti hullámtér nagy része átmeneti levező sáv, vagy áramlási holttér, ezért az áramlásból kizárt területek növekedésével az árvízszint jelentős emelkedése nem várható, azonban a part mentén jelentkező lokális sebesség növekmények a part közeli homokos-kavics meder bizonyos mértékű erózióját okozhatják. Hozzáteesszük ugyanakkor azt is, hogy a fentebb említett vízsebesség növekedés elsősorban a Főváros területén, a nagyvízi mederben tervezett ingatlanfejlesztések hatására állhat elő, melyet a kétdimenziós matematikai modellezés egyértelműen igazolt is.

Növényzetkezelés

A vagyontkezelésünkben lévő területen -mely nagy általánosságban a Duna mederét, illetve a parti rézsút foglalja magában –jelentős mennyiségű invazív és őshonos faegyed található, melyek között nagy számban találhatóak koros, illetve beteg egyedek. Tekintettel arra, hogy népszerűsége miatt a parton gyakran és nagy mennyiségben tartózkodnak emberek, ezért kifejezetten nagy a kockázata a fákról leeső ágak okozta sérülés veszélyének, valamint a kidőlő fák is rendkívül balesetveszélyesek és emellett jelentős gazdasági kárt is tudnak okozni. A komolyabb károk, sérülések, illetve nagyobb balesetek elkerülésének érdekében –megítélésünk szerint -preventív jellegű növényzetkezelési beavatkozásokat kell végezni, melyek jelentős költségigénnyel bírhatnak, mivel Igazgatóságunk általában külső vállalkozó igénybevételére szorul a szükséges speciális képesítések (alpin munka), gépigény (daru, kosaras emelő) miatt. Hozzáteesszük, hogy mivel a meder melletti közvetlen parti területek kezelője a Fővárosi Önkormányzat, ahol hasonló növényzetkezelési feladatok merülnek fel, így Igazgatóságunk és a FŐKERT Nonprofit Zrt. szakemberei között szakmai együttműködés áll fent.

A partvédő művek a karbantartás, a fenntartás hiányában romló képet mutatnak, feladatuk betöltése már nem minden esetben biztosított az elvárható mértékig.

A partvédelem kérdése (partvonal stabilizálása) a parti ingatlan tulajdonosának, kezelőjének a joga, kötelezettsége

A Római-part jövőképeinek meghatározása sok szempontú együttes mérlegelés kérdése kell, hogy legyen

A part jövőjét nem a vízgazdálkodási rész-szakterület kérdéseinek kell meghatározni

A jelenlegi part állékonyságának biztosítása érdekében bizonyos műszaki beavatkozások (partvédőművek stb.) szükségeltetnek

Ezeket a természeti, rekreációs szempontok figyelembevételével kell megvalósítani

Partvédelem

A római-part esetében Igazgatóságunk álláspontja szerint a partvédelem kérdése (partvonal stabilizálása) a parti ingatlan tulajdonosának, kezelőjének a joga, kötelezettsége, tekintettel arra, hogy a folyamszabályozási szempontból a szakasz stabilnak, rendezettnak tekinthető. A meglévő sokféle, de napjainkra alapvetően leromlott műszaki állapotú partvédő műveket már régebben is vélhetően a mögöttes ingatlanok tulajdonosai, kezelői alakították ki a saját érdekeiknek megfelelően, de a legtöbb esetben engedély nélkül.

A partvédő művek a karbantartás, a fenntartás hiányában, romló képet mutatnak, feladatuk betöltése már nem minden esetben biztosított az elvárható mértékig. Az azokon, vagy azokból kinövő növényzet részben átvette a part stabilizálásának szerepét, azonban a hullámverés és a parti áramlások hatására a gyökérzetek egy idő után kimosódnak és a fák balesetveszélyessé válhatnak, kiborulhatnak.

Véleményünk szerint a Római-part jövőjével kapcsolatosan is hasonlóan lehet, kell gondolkodni, mint az árvízvédelmével kapcsolatosan, azaz a part jövőképeinek meghatározása sok szempontú együttes mérlegelés kérdése kell, hogy legyen, melyben figyelembe kell venni a közösségi érdeket, a meglévő létesítményeket, környezet-és természetvédelmi, a városépítészeti és egyéb műszaki szempontokat, illetve a gazdasági lehetőségeket és nem utolsósorban a fenntarthatóságot is.

A fenti mérlegelésnek része kell, hogy legyenek a vízgazdálkodás kérdései, de a part jövőjét nem a vízgazdálkodási rész-szakterület kérdéseinek kell meghatározni, hanem -lehetőség szerint az érintett közösség, a fővárosi és kerületi vezetés közös jövőképehez idomulva kell azokra jó megoldást találni.

Kétségtelen tény ugyanakkor, hogy a jelenlegi part állékonyságának biztosítása érdekében bizonyos műszaki beavatkozások (partvédőművek, stb.) szükségeltetnek, hiszen ezek nélkül az elsősorban a nagyvízes időszakokban előálló jelentős vízsebesség növekedés –nem kis részben a tervezett nagyvízi mederbeli ingatlanfejlesztésekeredőjeként –akár eróziós folyamatokat is generálhat, így a partok, parti sávok hosszútávú állékonysága mindezek hiányában nehezen biztosítható. Másfelől hozzá kell tennem, hogy a partok védelméhez olyan tágabb közérdek, állami vízgazdálkodási érdeknem rendelhető hozzá, amely jelentős állami feladat-végrehajtást és anyagi ráfordítást jelentene, nem is beszélve arról, hogy környezetbe, a természetbe illeszthető védművek megtervezését, kialakítását és nem utolsósorban fenntartását elsődlegesen a helyi, tehát a rekreációs lehetőségek mentén javasoljuk megvalósítani.

Magyar Kajak-Kenu Szövetség

Kiemelés

A Római-part hagyományai és a jelenlegi gyakorlat alapján is a budapesti kajak- kenu és evezős élet egyik kiemelt – helyszíne

Emellett fontos szerepe van a fővárosi rekreációs célú kerékpáros életben is

A kerékpáros és a vízi aktív mozgás célközönsége átfedhet

A változtatási tilalom feloldása szükséges ahhoz, hogy a vízisport infrastruktúra szükséges állagmegóvása, fejlesztése megtörténhessen

Jó állapotú csónakházakra, szerethető sétányra és jó kerékpáros infrastruktúrára van szükség a Római vízisportéletének fellendítéséhez

A Római-part sokkal népszerűbb lehet a az egészségtudatos, aktív kikapcsolódást igénylő felnőtt lakosság körében is

A terület a dunai víztúrázók fontos „megállóhelye”

A zavartalan vízisport-élethez szükséges a motoros vízisportok szabályozása

Állásfoglalás

A Római-part hagyományai és a jelenlegi gyakorlat alapján is a budapesti kajak-kenu és evezős élet egyik kiemelt fontosságú helyszíne, így a fővárosi vízi sportéletben jelentős szerepet tölt be.

A kajak – kenu és evezés mellett a Római-parton egyre nagyobb súlyú a kerékpáros élet, hiszen nagyon jó a terület kerékpáros megközelíthetősége akár a belváros, akár a vasúti hídon keresztül a pesti oldal, illetve az M0 híddal Dunakeszi, Göd irányából is. Mindkét sportág az egészséges, aktív, sportos életet reprezentálja. „Minden vízisportoló kerékpározik, és előbb-utóbb minden kerékpáros evezni is fog.”

Ahhoz, hogy az infrastruktúrában minőségi javulás jelentkezzen, rendezni kell a Római-part függőben lévő ügyeit, vagyis szükséges, hogy az árvízvédelem kérdéseiben megszülessenek a döntések, illetve feloldják a változtatási tilalmat, amely jelen gyakorlatban még a csónakházak állagmegóvó, kisebb felújításait sem teszi lehetővé (amelyekre egyébként lenne forrás). Ez hamarosan visszafordíthatatlan károkat okoz a csónakházakban.

A Szövetség víziója, hogy a Római-parti vízi sport élet széleskörű hozzáféréssel rendelkezzen – ehhez jó állapotú csónakházak, szerethető sétány és jó kerékpáros infrastruktúra (megállóhelyek, autós-biciklis átszállási lehetőség stb.) szükséges. A jelenleg is zajló gyerektáborok, utánpótlás-nevelés mellett az egészségtudatos, aktív kikapcsolódást igénylő felnőtt lakosság körében sokkal népszerűbb lehet a Római-part.

A terület a dunai víztúrázók fontos „megállóhelye”. Mind a Szentendre, Visegrád felől érkezők, mind a nemzetközi (pl. Bécs-Pozsony-Budapest) túrák résztvevői számára lehet vonzó és kínálhat szolgáltatásokat.

A zavartalan vízisport-élethez szükséges a motoros vízisportok, főként a jet-ski használat szabályozása, például napszakokhoz kötődő korlátozásokkal (a sebességkorlátozás nem megfelelő eszköz, mivel a lassan menő hajók még nagyobb hullámokat keltenek). Erről folynak tárgyalások a vízirendészettel.

Magyar Kerékpáros Klub

Kiemelés

A Római-part használata a kerékpározás szemszögéből tekintve is sokrétű: szabadidő, közlekedés, turizmus

A Római-part szerepei közül elsődleges a szabadidős funkció

Kiegészítésképpen szükséges a Nánási út - Királyok útja tengelyen gyors és biztonságos, közlekedési célra alkalmas kerékpározásbarát környezet megteremtése

Ehhez a K-N útvonal jelentős forgalomcsillapítása – az átmenő forgalom kizárása – szükséges

Autós megközelítés helyett más, fenntarthatóbb közlekedést kell előtérbe helyezni

A sétány megfelelő kialakításával kerékbárosbarát feltételeket kell teremteni

Fontos a természetközeli állapot megőrzése, illetve visszaállítása a túlépített helyszínek esetében

Állásfoglalás

A Római-part használata a kerékpározás szemszögéből tekintve is sokrétű. Elsősorban népszerű szabadidős célpontot jelent, sokan érkeznek ide kerékpárral kikapcsolódni akár áthaladva, akár magát a Római-partot keresve. Ezen kívül nem csak a budai városrész legfontosabb észak-déli kerékpárforgalmi tengelyéről van szó, hanem az EuroVelo 6 nemzetközi turisztikai útvonal is érinti a területet, így a jelentős közlekedési célú használat mellett turisztikai szerepe is hangsúlyos.

A Római-part szerepei közül a Kerékpárosklub szerint elsődleges a szabadidős funkció, a kényelmes sétálás, sportolás, gyalogos használat, ugyanakkor a kerékpározás is elválaszthatatlan része a Római-partnak alacsony sebesség és előzékenység mellett. Annak érdekében, hogy a közlekedési vagy sport célú kerékpározás ne járjon konfliktusokkal, elkerülhetetlen a Nánási út -Királyok útja tengelyen gyors és biztonságos, közlekedési célra alkalmas kerékpározásbarát környezet megteremtése, aminek a Klub részéről preferált módja a forgalomcsillapítás. A közösségi közlekedésen kívüli átmenő forgalom nem kívánatos ezen az útvonalon és a környező lakóutcákban sem, így a Szentendrei útig gondoskodni kell az átmenő forgalom kizárásáról.

Problémát jelent, hogy a Római-partot túl sokan közelítik meg autóval, ami nagy forgalmat és kaotikus parkolást, ez által balesetveszélyt és légszennyezést okoz. A tervezés során olyan intézkedéseket kell hozni, ami hatására az ideérkezők inkább a közösségi közlekedést vagy a kerékpárt választják.

Fontos, hogy jól karbantartható, eső esetén is használható, kerékpárral is járható, kellően széles burkolat készüljön, és biztosítani kell a kerékpárparkolás feltételeit is. A tervezéskor úgy kell eljárni, hogy a vendéglátóhelyeknél, büféknél jelentkező sorbanállás ne a sétányt terhelje, ehhez külön teresedésekre van szükség.

Fontosnak tartjuk a természetközeli állapot megőrzését, illetve visszaállítását a túlépített helyszínek esetében, különben a hely elveszti eredeti karakterét. Budapesten kevés olyan Dunapart található, ahol a víz megközelíthető és viszonylag természetes környezet várja a városlakókat, a tervezésnél véleményünk szerint ez kiemelt szempont kell, hogy legyen.

Magyar Vendéglátók Ipartestülete

Kiemelés

Az elmúlt években a területre beköltöző magas igény szintű fiataloknak köszönhetően van fizetőképes kereslet a minőségi vendéglátásra

Ehhez a vendéglátóhelyek biztonságos működését garantáló infrastrukturális fejlesztések szükségesek

Modernizált, az új generáció számára is vonzó környezet létrehozása szükséges

Állásfoglalás

A Római-parton számos helyen találkozni egykor jól működő vendéglátóhelyekkel, amelyek a vendégforgalom visszaesése és a környezet elhanyagoltsága miatt régóta zárva tartanak. Az elmúlt években a területre beköltöző magas igény szintű fiataloknak köszönhetően van fizetőképes kereslet a minőségi vendéglátásra, de ehhez a vendéglátóhelyek biztonságos működését garantáló infrastrukturális fejlesztések szükségesek. Úgy gondoljuk, hogy a Kopaszi-gáthoz hasonlóan a Római-parton is létre lehetne hozni egy olyan modernizált környezetet, amely vonzó tud lenni az új generáció számára is.

Személyhajósok Szövetsége

Kiemelés

Az érintett partszakasz igen kedvelt kikapcsolódási cél a budapestiek körében

BKV/BKK menetrend szerinti hajójáratának is a Római-part a végállomása északon

Jelenleg három kikötőhely van a parton

Érdemes lehet egy új kikötőhelyet is betervezni, hogy kb. 1-1,2 km-ként legyen megfelelően kialakított, nagyhajók fogadására alkalmas kikötőhely

Állásfoglalás

Az érintett partszakasz igen kedvelt kikapcsolódási cél a budapestiek körében.

Személyhajós oldalról fontos megemlíteni, hogy a BKV/BKK menetrend szerinti járatainak is a Római-part a végállomása északon. (Rozgonyi Piroska utca).

Jelenleg három kikötőhely van a parton, melyek tudomásom szerint a BKV Zrt. kezelésében van. Ezek északról dél felé: Pünkösdfürdő, Rozgonyi P. utca, Hableány. A Római-part kb 3,5 kilométer hosszú, ezen található 3 kikötő mellé a hosszútávú tervezésnél érdemes lehet egy új kikötőhelyet is betervezni, hogy kb. 1-1,2 kilométerenként (sétálva 15-20 perces távolságokra) legyen megfelelően kialakított, nagyhajók fogadására alkalmas kikötőhely, melyre a későbbiekben telepíthető ponton és kikötőhíd.

Javasolt a kikötőbakok, hídfészek, sarpám fészkek kialakítása, amennyiben a területen lesz földmunkával járó tereprendezés, mert ez a későbbiekben már nehezebben megoldható.

PÜNKÖSDFÜRDŐ KIKÖTŐ

ÜZEMELTETI: BKV ZRT.

A KIKÖTŐ A RÓMAI-PART ÉSZAKI RÉSZÉN HELYEZKEDIK EL. SZINTE MINDEN VÍZNÉL HASZNÁLHATÓ, KORÁBBI TAPASZTALATOK ALAPJÁN NEM VOLT MÉG COND A KIKÖTÉSEKSEL. A KIKÖTŐT A BKV ZRT. KEZELI, ÍGY TOVÁBBI INFORMÁCIÓT ŐK TUDNAK ADNI RÓLA.

GOOGLE TÉRKÉP LINK

JAVASOLT KIKÖTŐHELY NAGYHAJÓK BE- É S KISZÁLLÍTÁSÁRA.

ELHELYEKEDÉSÉT TEKINTVE A PÜNKÖSDFÜRDŐ ÉS A ROZGONYI PIROSKA UTCA KÖZÉ JAVASOLT

ROZGONYI PIROSKA UTCA KIKÖTŐ

ÜZEMELTETI: BKV ZRT./AQUAMARINA HOTEL (?)

A KIKÖTŐ A RÓMAI-PART KÖZKEDVELT RÉSZÉN HELYEZKEDIK EL. MINDEN VÍZNÉL HASZNÁLHATÓ, KORÁBBI TAPASZTALATOK ALAPJÁN NEM VOLT MÉG COND A KIKÖTÉSEKSEL. A KIKÖTŐT A BKV ZRT. KEZELI, ÍGY TOVÁBBI INFORMÁCIÓT ŐK TUDNAK ADNI RÓLA. EZ A KIKÖTŐ A BKK/BKV HAJÓJÁRATOK ÉSZAKI VÉGÁLLOMÁSA

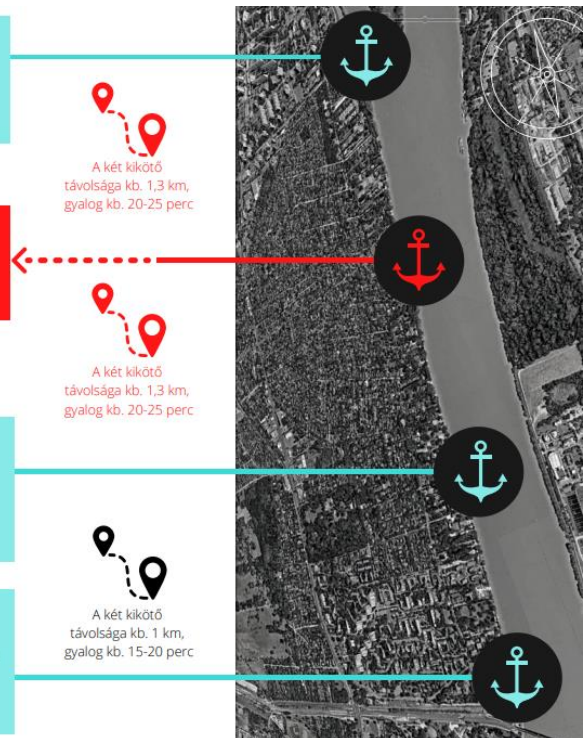
GOOGLE TÉRKÉP LINK

HABLEÁNY KIKÖTŐ (Nánási Köznél)

ÜZEMELTETI: BKV ZRT.

A KIKÖTŐ A RÓMAI-PART DÉLI RÉSZÉN HELYEZKEDIK EL. NEM MINDEN VÍZNÉL HASZNÁLHATÓ, KORÁBBI TAPASZTALATOK ALAPJÁN BIZONYOS BUDAPESTI VÍZÁLLÁSOKNÁL A KIKÖTÉSEK NEM VOLTAK MEGOLDHATÓK. A KIKÖTŐT A BKV ZRT. KEZELI, ÍGY TOVÁBBI INFORMÁCIÓT ŐK TUDNAK ADNI RÓLA.

GOOGLE TÉRKÉP LINK

Valyó – Város és Folyó Egyesület

Kiemelés

A Római-part mindenki számára érthető és szerethető terület, ezért példaként állhat a további Duna-partok fejlesztése, revitalizációja előtt

A tulajdonviszonyok és a befektetői érdekek miatt nehéz a terület élettel megtöltése

Konkrét javaslatok: közösségi, rekreációs területek növelése, sok helyen megközelíthető Duna, parkolásmentesség, árvízűrő növények telepítése, zöldterületek megóvása, árvízbiztos közterületei fejlesztések, vízi tömegközlekedés

Az állami, önkormányzati és magántulajdonú telkek bevonásával biztosítható a rekreációs célú fejlesztések térigénye

Közparkok, játszóterek, sport funkció, az evezést kiszolgáló létesítmények, kerékpárutak kaphatnak így helyet

Hivatalos fürdőhelyre, strandra van szükség

Motoros hajók ne legyenek a területen

Pontszerűen megmaradhatnak a lakó és turisztikai szállás funkciók

Állásfoglalás

Budapesten kettős kép alakult ki a Rómaival kapcsolatban: A Főváros Duna-partja széles körben ismert főenyves-fás Duna-parti területe, példaértékű természeti kincse és rekreációs területe. Ideértve a vízisportokat és tömegsportokat (futás, biciklizés), szórakozási és étkezési lehetőségeket. Ilyen értelemben a Római példaként állhat a további Duna-partok fejlesztése revitalizációja előtt. Mindenki számára érthető és szerethető terület, ezért könnyen követhető példa további területek fejlesztésére.

Ugyanakkor a Római az elhanyagoltság, a lepusztultság és szocializmus hagyatékának megjelenítője is. Évtizedeken át tudatosan "lerohasztották", ezzel próbálták megágyazni a terület két végéről beindult ingatlanfejlesztéseknek, ennek része lett volna a természeti értékeit elpusztító, de végül a civilek által megakadályozott "mobilgát". Ezen területek élettel megtöltése az igazán nehéz feladat, a tulajdonviszonyok és a befektetői érdekek miatt.

A Római most "tisztá lappal indul" ezért fontos, hogy olyan példaértékű fejlesztés valósuljon meg, ami a Dunával beszivároghat Budapest más részeire is.

A Valyó idevonatkozó alapelvei Budapest egész területére:

- ~ közösségi és rekreációs területek növelése
- ~ tenyérral érinthető Duna vizet több szakaszon
- ~ gyalog végig sétálható Duna-partokat
- ~ parkolásmentes Duna-partokat
- ~ árvízűrő növények telepítését
- ~ meglévő Duna-parti zöldterületek megóvása
- ~ árvízbiztos köztéri fejlesztéseket, melyek a víz mozgását is használják akár, figyelembe veszik
- ~ gyors, a többi közlekedési eszközzel versenyképes vízi tömegközlekedést a Dunán

A Római helyzete okán kiemelt terület a Valyó által a fővárosi Duna-partokra megfogalmazott vízióján belül is.

Elképzelésünk szerint a Rómain az állami önkormányzati és magántulajdonú telkek bevonásával egy sokkal szélesebb rekreációs terület alakul ki. A Nánási-Királyok út és a Duna közötti hullámtérben, olyan funkciókkal, aminek nem okoz gondot a néhány évente érkező magas víz. Ezen a területen magas hányadban közparkok, játszóterek, sport funkció, az evezést kiszolgáló létesítmények, kerékpárutak kapnak helyet. A terület a jelenlegi Margitszigethez vagy Városligethez hasonló, helyspecifikusabb jellemzőkkel. Kiszolgálja a környező kerületek lakóit, de távolabbról Budapest egészéből, az ország más területeiről és a külföldről is fogad látogatókat. Közvetlenül a parton teljes szélességében lehetséges a fürdőzés, több helyen stéggel megszakítva, ami a vízisportokat szolgálja. Ezen túl néhány kiemelt helyen hivatalos fürdőhely, szabadstrand jön létre. (Motoros hajó használata a partól tiltott, ezek vízre bocsátására csak sebességkorlátozással és a három kilométeres terület két végén van lehetőség.)

A területen pontszerűen megmaradnak a lakó és turisztikai szállás funkciók, ezek is együtt élve a Duna vízjárásával. Kiszolgáló elemek mosdók, büfék, kávézók vannak a területen, de nem dominálják egyik részét sem, funkciókhoz kapcsolódva jelennek meg.

Kiszolgáló elemek: mosdók, büfék, kávézók lehetnek a területen

A terület megközelíthetősége alapvetően csak gyalog (tömegközlekedéssel) vagy kerékpárral történjen

Gépkocsitárolás korlátozott mennyiségben, fizetős parkolókból

A terület megközelíthetősége alapvetően csak gyalog vagy kerékpárral lehetséges. A Nánási-Királyok útja felől busszal, a Duna irányából a közösségi gyorsjárással. A terület szélén néhány helyen kialakított kisebb fizetős parkolókból lehetséges a gépkocsi tárolás.